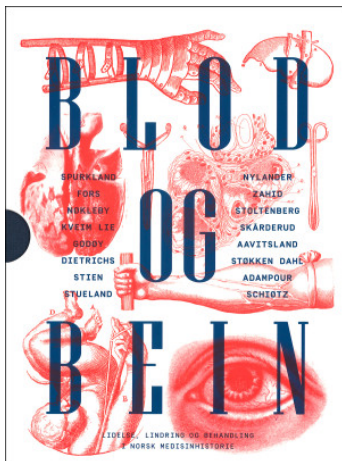

Festskrift til norsk medisinsk historie

ANMELDELSER

ANE BRANDTZÆG NÆSS

Lege i spesialisering, Avdeling for psykiatri
Molde sjukehus

Antologi

Blod og bein

Lidelse, lindring og behandling i norsk medisinhistorie. 222 s, tab, ill. Oslo:
Nasjonalbiblioteket, 2019. Pris NOK 299

ISBN 978-82-7965-386-8

Denne rikt illustrerte antologien forsøker å gi et bilde av medisinhistorien med et særlig blikk på norske bidrag til forskning og medisinske oppdagelser. Den henvender seg først og fremst til ikke-medisinere, men som en oversikt over norsk medisinsk historie er den óg spennende for leger og medisinstudenter.

Illustrasjonene er smakebiter fra Nasjonalbibliotekets samlinger, og man kan få inntrykk av at hensikten med boken delvis er å vise frem nettopp disse. Boken er flott utformet, med vakkert omslag og fint oppsett – den er ingen fagbok, heller en pyntebok med delvis grufullt innhold.

I de fleste kapitlene er det åpenbart at forfatterne er eksperter på sitt tema, i andre ikke. Jeg klarer heller ikke å finne ut hvem som har vært redaktør for boken, noe som gjør at man lurer på hvordan forfattere og tema er plukket ut. Tekstene varierer i stil og oppbygning, fra delvis personlige tekster, som Anne Spurkland sin fortelling om tuberkulose sett fra sin families ståsted, til mer kronologiske oversikter over ulike fags historie, slik som Egil A. Fors' tekst om smertemedisin. Alle kan leses uavhengig av hverandre, noe som gjør at det nødvendigvis blir en del gjentakelser for den som leser fra perm til perm. En god del medisinske oppdagelser og nyvinninger er tross alt viktige for flere felt, slik som innføring av anestesi og Andreas Vesalius' anatomiske verk.

Likevel er det mye interessant, for leger så vel som ikke-leger. Vet du for eksempel hva radesyken var, sykdommen som red Norge som en mare på store deler av 1700- og 1800-tallet? Eller hva miasmer er? Norske leger bør kunne forbinde noe med navnet Gerhard Armauer Hansen, og det vil du kunne til gangs etter å ha lest denne boken. Noen av tekstene bærer dog dessverre preg av at forfatteren er litt for opptatt av å nevne norske navn og oppdagelser på bekostning av leservennlighet, men de fleste tekstene flyter godt og er spennende å lese.

Hvis du er ute etter en kritisk gjennomgang av vitenskapsteori og medisinfagets utvikling, er ikke denne boken noe for deg – til det er den for overflatisk og ensidig positiv til medisinske framskritt. Men hvis du vil ha et underholdende festskrift til norsk medisinsk historie, og i tillegg en pen bok til bokhyllen, kan jeg anbefale denne boken.

Publisert: 24. juni 2019. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.19.0302

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 17. februar 2026.